

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: A. Ciubotaru)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 130 mun. Chișinău împotriva Veronicăi Tuhari cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 13 mai 2019, SA „Termoelectrica” în interesele Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 130 mun. Chișinău (în continuare ACC nr. 130 mun. Chișinău) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Veronicăi Tuhari cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că conform contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 130 din 01 octombrie 2009 încheiat între SA „Termoelectrica” (până la redenumire SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” din Chișinău, succesorul în drepturi al SA „Termocom” în procedura falimentului), și ACC nr. 130 mun. Chișinău, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate.

A specificat că din cauza neonorării obligațiilor de plată la data de 12 aprilie 2019 datoria ACC nr. 130 mun. Chișinău la consumul de energie termică constituia suma de 649 616,32 lei, devenind de fapt debitorul SA „Termoelectrica”.

Urmare a consumului de energie termică, ACC nr. 130 mun. Chișinău a prestat în continuare servicii de gospodărire comunală, inclusiv, alimentarea cu energie termică, la toți locatarii blocurilor locative gestionate, care au beneficiat nemijlocit de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea lor, conform facturilor primite.

Reclamanta a menționat că în caz de neachitare de către proprietarii/ chiriașii/ proprietarii apartamentelor/ încăperilor locuibile și nelocuibile a blocului locativ gestionat, a datoriilor la serviciile locativ-comunale, inclusiv alimentarea cu energie termică, ACC nr. 130 mun. Chișinău era în drept să acționeze consumatorii

în judecată pentru încasarea datoriei și chiar avea obligația de a o face pentru a stinge creanța sa față de SA „Termoelectrica” din contul achitărilor efectuate de către sub consumatorii restanți.

ACC nr. 130 mun. Chișinău nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv nu a acționat în judecată nici pe Veronica Tuhari pentru încasarea datoriei la consumul energiei termice în sumă totală de 8 672,10 de lei, acumulată în perioada până în martie 2019, în mare parte din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat și altor cheltuieli de judecată.

În consecință, ACC nr. 130 mun. Chișinău a omis exercitarea drepturilor și acțiunilor sale, fapt care generează imposibilitatea de a se achita cu creanțele sale față de SA „Termoelectrica”, devenind de fapt debitor, cu riscul de a nu-și putea satisface creanța.

Pentru a evita situația ca la scadența debitorul să apară insolvabilitatea, legea acordă creditorilor anumite mijloace de conservare a patrimoniului debitorului, care constau în preîntâmpinarea pierderii unui drept subiectiv din patrimoniul debitorului.

Or, pentru a evita consecințe prejudiciabile, SA „Termoelectrica” a considerat că este în drept de a-și exercita dreptul, prin adresarea în judecată cu acțiune în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unei alte persoane, prin acțiune oblică.

Reclamanta a învederat că conform informației din Registrul bunurilor imobile, ca proprietar al apartamentului nr. 152 din bd. XXXXX 14/1, mun. Chișinău este înregistrată Veronica Tuhari, care a acceptat prestarea și a beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare.

Conform informației privind situația despre achitarea pentru energia termică, Veronica Tuhari, care este proprietara apartamentului nr. 152 din bd. XXXXX 14/1, mun. Chișinău până în martie 2019 a acumulat o datorie la plata energiei termice în mărime de 8 672,10 de lei.

A indicat că, obligațiunea de achitare a costului serviciilor prestate de energie termică urmează a fi pusă în sarcina beneficiarului, în speță, proprietarii/ locatarii apartamentului, care au neglijat în totalmente obligațiile de plată, necățînd la faptul că a fost înștiințat prin intermediul facturilor de plată și reclamației despre riscul de a fi acționat în judecată, în cazul neachitării plăților restante, dar, până la momentul înaintării acțiunii, pârâta nu a întreprins nici o acțiune privind stingerea datoriei pentru energia termică.

Astfel, a susținut că, înaintând acțiunea oblică, reclamanta exercită în realitate acțiunea debitorului său ACC nr. 130 mun. Chișinău, iar drept efect al acțiunii oblice este încasarea din contul Veronicăi Tuhari în beneficiul ACC nr. 130 mun. Chișinău a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă totală de 8 672,10 de lei, acumulată în perioada de până în martie 2019, pentru ap. 152 din bd. XXXXX 14/1, mun. Chișinău.

Totodată, ținând cont de faptul că, reclamanta a suportat cheltuieli de judecată în vederea achitării taxei de stat, a considerat oportun de a încasa din contul Veronicăi Tuhari în beneficiul SA „Termoelectrica”, taxa de stat plătită la înaintarea acțiunii în sumă de 270 de lei.

Prin hotărârea din 13 iulie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru s-a admis acțiunea. S-a încasat de la Veronica Tuhari în beneficiul ACC nr. 130 mun. Chișinău suma de 8 672,10 de lei, cu titlu de datorie pentru consumul energiei

termice acumulate până la 31 martie 2019, iar în beneficiul SA „Termoelectrica” s-a încasat suma de 270 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată la înaintarea acțiunii.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 09 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Veronica Tuhari a declarat apel, solicitând repunerea în termenul de depunere a apelului, admiterea acestuia cu casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a repus în termen apelul declarat de Veronica Tuhari împotriva hotărârii din 13 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a ridicat de la examinare în ordine de apel cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica” în interesele ACC nr. 130 mun. Chișinău împotriva Veronicăi Tuhari cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată și s-a remis Judecătoriei Chișinău, sediul Centru pentru întocmirea hotărârii integrale.

Prin decizia din 28 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Veronica Tuhari. S-a casat hotărârea din 13 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri, după cum urmează: S-a respins ca tardivă acțiunea oblică depusă de SA „Termoelectrica” în interesele ACC nr. 130 mun. Chișinău împotriva Veronicăi Tuhari cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energie termică în sumă de 8 672,10 de lei, acumulată până la 01 noiembrie 2015, inclusă în acțiunea depusă la 13 mai 2019 cu titlu datorie până în martie 2019, și a cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la SA „Termoelectrica” în beneficiul Veronicăi Tuhari suma de 202,50 lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 512 alin. (1), 572 alin. (1) și (2), 971 Cod civil (în redacția de până la 01.03.2019), art. 51 alin. (1), 59, 60 din Codul cu privire la locuințe, pct. 17, 18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și ne comunale pentru fondul locativ, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, art. 25 alin. (1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402-XV din 24 octombrie 2002, Colegiul a considerat eronată soluția adoptată de prima instanță.

Colegiul a remarcat că conform contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 130 din 01 octombrie 2009, încheiat între SA „Termoelectrica” (până la redenumire – SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” din Chișinău - succesorul în drepturi al SA „Termocom” în procedura falimentului) și ACC nr. 130 mun. Chișinău, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate, or, din cauza neonorării obligațiilor de plată, la data de 12 aprilie 2019 datoria la consumul de energie termică constituia suma de 649 616,32 lei.

Colegiul a învederat conform acțiunii s-a invocat că ACC nr. 130 mun. Chișinău nu a acționat în judecată consumatorii restanți pentru încasarea datoriei la consumul energiei termice, astfel, a omis exercitarea drepturilor și acțiunilor sale, fapt care duce la imposibilitatea de achitare a creanțelor sale față de SA „Termoelectrica”, și prin prisma art. 599 Cod civil, a considerat neîntemeiat argumentul apelantei, precum că SA „Termoelectrica” nu este în drept să înainteze acțiune oblică în interesele ACC nr. 130 mun. Chișinău.

Referitor la temeinicia acțiunii privind încasarea datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 8 672,10 de lei, cumulată până în martie 2019 pentru apartamentul nr. 152 din bd. XXXXX 14/1, mun. Chișinău, Colegiul a menționat

că raportând la caz prevederile legale, obligațiunea de achitare a costului serviciilor prestate de energie termică, în mod evident urmează a fi pusă în sarcina proprietarilor/ locatarilor, însă în conformitate cu prevederile art. 118 Cod de procedură civilă, reclamanta urma să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, or, la materialele cauzei nu a fost prezentat un calcul descifrat pentru fiecare serviciu locativ-comunal în parte și pentru fiecare lună.

Colegiul a mai reținut că conform listei calculului și achitării la energia termică din 01 noiembrie 2015 până la 01 aprilie 2019, se atestă cu certitudine că datoria în anul 2015 deja constituia suma de 9 520,55 de lei.

Concomitent, conform cererii de apel și materialelor cauzei, Colegiul a reținut că ACC nr. 130 (anterior CCL nr. 133) a mai depus o acțiune civilă în instanța de judecată împotriva Veronicăi Tuhari cu privire la încasarea sumei, și prin hotărârea din 20 noiembrie 2009 a Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău s-a dispus a admite parțial acțiunea, dispunând încasarea de la Veronica Tuhari a restanței la serviciile comunale în sumă de 9 236 de lei în beneficiul CCL nr. 133 (predecesorul ACC nr. 130) pentru perioada de până la 01 ianuarie 2008 și cheltuielile de judecată în mărime de 277 de lei, iar în rest pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Distinct de cele relatate, în lipsa unei descifrări detaliate, a considerat că suma de 9 236 de lei, dispusă spre încasare prin hotărârea din 20 noiembrie 2009 a Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău, să fie inclusă în datoria care se pretinde a fi încasată în prezenta speță, în situația în care conform listei calculului și achitării pe energia termică din 01 noiembrie 2015 până la 01 aprilie 2019, datoria în anul 2015 deja constituia suma de 9 520,55 de lei.

Reținând prevederile art. 267 alin. (1), 271, 272 alin. (1) și (9) Cod civil (în redacția de până la data de 01.03.2019), Colegiul a concluzionat în sensul respingerii ca fiind tardivă a acțiunii oblice depuse de SA „Termoelectrica” în interesele ACC nr. 130 mun. Chișinău împotriva Veronicăi Tuhari cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 8 672,10 de lei, acumulată până la 01 noiembrie 2015, inclusă în acțiunea din 13 mai 2019 cu titlu datorie până în martie 2019.

Totodată, Colegiul a constatat că temeiuri pentru care ar putea fi întrerupt cursul prescripției extinctive, pentru cerința în partea enunțată nu au fost stabilite, iar la materialele dosarului lipsesc careva probe care să confirme că debitorul a săvârșit acțiuni din care să rezulte că recunoaște datoria istorică pentru perioada solicitată de reclamantă, or, aceasta achita doar consumul curent.

La 17 ianuarie 2022, SA „Termoelectrica”, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel din 28 septembrie 2021 și încheierii instanței de apel din 15 iunie 2021 cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 28 septembrie 2021 și a expediat-o participanților la proces la 17 noiembrie 2021 (f.d. 141), astfel, recursul declarat la data de 17 ianuarie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 01 martie 2022 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Astfel, la 04 martie 2022, Veronica Tuhari a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil cu menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului declarat de SA „Termoelectrica”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Termoelectrica”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Cu referire la recursul declarat împotriva încheierii din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reținând prevederile art. 116, 362 Cod de procedură civilă, în coroborare cu actele cauzei, consideră întemeiată încheierea recurată.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de SA „Termoelectrica”, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat